Евеліна МЄДВЄДЄВА,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Вінницького торговельно-економічного інституту
Державного торговельно-економічного університету (м. Вінниця)
e-mail: evelinam2808@gmail.com

Науковий керівник:
Ольга МАЦЕРА,
старший викладач
Вінницького торговельно-економічного інституту
Державного торговельно-економічного університету (м. м. Вінниця)

МОБІЛЬНІ ЗАСТОСУНКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Мобільні технології стали звичною частиною повсякденного життя, тому їх використання поступово поширилося і на освітню сферу. Смартфон сьогодні може виконувати не лише комунікативну або розважальну функцію, а й використовуватися як доступний засіб для вивчення англійської мови. Це особливо зручно для студентів, які не завжди мають можливість виділяти багато часу на додаткові заняття, але можуть регулярно працювати з мовою протягом дня. За допомогою мобільних застосунків можна повторювати нові слова, виконувати граматичні вправи, слухати англійське мовлення, працювати над вимовою та поступово збільшувати кількість часу, проведеного в англомовному середовищі.

У методиці викладання іноземних мов використовується поняття Mobile-Assisted Language Learning, тобто навчання мови за допомогою мобільних пристроїв. Такий формат передбачає, що частина навчальної роботи може виконуватися поза аудиторією, а студент самостійно обирає зручний час і тривалість заняття. Сучасні цифрові засоби дають змогу працювати з різними видами мовленнєвої діяльності, а мобільні застосунки залишаються одним із найбільш доступних варіантів. Наприклад, Duolingo поєднує короткі вправи різних типів, Babbel більше орієнтується на використання лексики й граматики у конкретних ситуаціях, а Memrise використовує повторення слів та відеоматеріали з мовленням носіїв англійської мови [3, с. 18].

Однією з найбільш поширених проблем під час вивчення англійської мови є засвоєння нової лексики, адже слово, яке було прочитане або записане лише один раз, часто швидко забувається. Мобільні застосунки дають можливість повертатися до раніше вивченого матеріалу через певний проміжок часу та повторювати його в різних формах. Одне слово може спочатку подаватися разом із перекладом, потім використовуватися у реченні, звучати в аудіозаписі або з'являтися в тестовому завданні. Завдяки цьому робота з лексикою не обмежується механічним запам'ятовуванням списку слів, а поступово переходить до їх розпізнавання та використання в контексті.

Ще однією перевагою є автоматична перевірка виконаних завдань, яка дозволяє відразу побачити помилку й повторно опрацювати складний матеріал. Під час самостійної роботи з підручником студент не завжди може одразу перевірити правильність відповіді, тоді як у застосунку результат зазвичай з'являється одразу після виконання вправи. Частина програм також запам'ятовує попередні помилки та згодом знову пропонує подібні завдання, через що користувач частіше повертається саме до того матеріалу, який був засвоєний гірше.

Важливою складовою багатьох мобільних застосунків є гейміфікація, за допомогою якої звичайні навчальні завдання доповнюються окремими елементами гри. До них належать бали, рівні, рейтинги, досягнення, нагороди, щоденні цілі та серії занять без пропусків. Сам термін «гейміфікація» почали використовувати ще у 2002 році, а ширше поширення в академічному середовищі він отримав після 2010 року. Такі елементи можуть підтримувати інтерес до навчання, оскільки користувач бачить власний прогрес і отримує додаткову мотивацію продовжувати заняття. Водночас надмірна увага до балів і рейтингів може змістити акцент із самого навчання, тому ігрові механізми мають залишатися допоміжним засобом, а не основною метою роботи із застосунком [5, с. 173].

Мобільні застосунки можуть використовуватися не лише для загальної англійської мови, а й для професійно орієнтованого навчання. У такому випадку цифрові інструменти допомагають працювати з лексикою та мовними ситуаціями, які пов'язані з майбутньою професією студента. У дослідженні, присвяченому використанню мобільних технологій у закладах вищої освіти, до навчального процесу були залучені Duolingo,

Quizlet, LinguaLeo та спеціалізовані ESP-платформи. Їх використання було пов'язане з розвитком лексичної й граматичної підготовки, комунікативних умінь, а також самостійності студентів під час роботи з професійною англійською мовою [1, с. 152]. Це показує, що мобільний застосунок може бути частиною університетського курсу, а не лише додатковою програмою для самостійного користування.

Ще однією особливістю мобільних технологій є можливість поєднувати в одному завданні текст, звук, відео та зображення. Для вивчення англійської мови це зручно, оскільки нова інформація може подаватися одразу в кількох формах. Написання слова можна поєднати з його вимовою, нову фразу – з коротким діалогом, а граматичну конструкцію – з прикладами її використання. У матеріалах, присвячених мобільним застосункам у викладанні англійської мови, звертається увага на доступність таких ресурсів незалежно від місця перебування здобувача освіти та можливість їх використання у змішаному навчанні [4, с. 320].

Через це результат не варто оцінювати лише за кількістю пройдених рівнів, виконаних вправ або набраних балів. Висока активність у застосунку може показувати регулярність роботи, проте вона не завжди повністю відображає рівень володіння мовою. Якщо слова добре розпізнаються у тесті, але не використовуються у власному мовленні, їх засвоєння залишається неповним. Тому мобільну практику доцільно доповнювати читанням повних текстів, письмовими завданнями, аудіюванням, діалогами та іншими видами діяльності, у яких необхідно самостійно використовувати англійську мову.

Водночас самостійність не означає повної відмови від педагогічного супроводу. Дослідження використання мобільних застосунків у навчанні іноземної мови показує, що цифрові засоби можуть бути корисними для роботи з лексикою, граматикою, аудіюванням, читанням і говорінням, але результат залежить також від правильного вибору завдань та їх поєднання з іншими формами навчання [2, с. 1]. Автоматична система може перевірити окрему відповідь, проте їй складніше оцінити логіку розгорнутого висловлювання, доречність певної фрази або здатність підтримувати живу розмову. Саме тому роль викладача залишається важливою навіть за активного використання цифрових ресурсів.

Вибір конкретного застосунку також має залежати від навчальної мети, а не лише від його популярності. Для розширення словникового запасу зручними є програми з картками та повторенням, для роботи над вимовою – інструменти з голосовими вправами, а для аудіювання – застосунки з аудіо та відеоматеріалами. Якщо необхідна комплексна практика, доцільніше використовувати програму, у якій поєднуються декілька видів мовленнєвої діяльності. Такий підхід дозволяє використовувати мобільні технології більш цілеспрямовано й не перетворювати навчання на безсистемне виконання випадкових вправ.

Отже, мобільні застосунки можуть бути корисним інструментом вивчення англійської мови, оскільки дають можливість регулярно працювати з лексикою, граматикою, аудіюванням, вимовою та іншими видами мовленнєвої діяльності. Їх перевагою є доступність, можливість навчатися у власному темпі, автоматично перевіряти частину завдань і бачити особистий прогрес. Разом із цим ефективність мобільного навчання залежить не від самого факту використання смартфона, а від систематичності роботи та правильного вибору матеріалів. Найбільш доцільним є поєднання мобільних застосунків з іншими формами навчання, оскільки в такому випадку цифрові засоби допомагають частіше практикувати англійську мову, але не замінюють повноцінну роботу з викладачем і реальне спілкування.

Список використаних джерел:

1. Биконя О., Ігнатович Т., Борисенко І. Використання мобільних додатків під час викладання англійської мови професійного спрямування в закладах вищої освіти з особливими умовами навчання. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка*. 2026. Т. 194. № 38. С. 152–160. URL: https://visnyk.chnpu.edu.ua/index.php/visnyk/article/view/1079 (дата звернення: 10.10.2026).
2. Гаращук К. В. Використання мобільних застосунків для формування іншомовної компетентності у молодших школярів. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2026. № 27. С. 1–15. URL: https://eprints.zu.edu.ua/46795/ (дата звернення: 10.10.2026).
3. Зуброва О. А. Цифрова трансформація методики навчання англійської мови. *Збірник наукових праць «Педагогічні науки»*. 2026.

№ 114. С. 16–21. URL: https://ps.journal.kspu.edu/index.php/ps/uk/article/view/4756 (дата звернення: 10.10.2026).

4. Савранчук І., Мазур Х. Мобільні застосунки у викладанні англійської мови. *Когнітивно-прагматичні та мультимодальні виміри дискурсу*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої пам'яті д-ра філол. наук, проф. Т. О. Бровченко, м. Одеса, 04.03.2026 р. Одеса : Букаєв Вадим Вікторович, 2026. С. 320–322. URL: https://dspace.onu.edu.ua/handle/123456789/45069 (дата звернення: 10.10.2026).

5. Хромченко О. Гейміфікація та мобільні застосунки у викладанні англійської мови: інноваційні підходи до розвитку комунікативних навичок. *Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія «Педагогіка. Психологія»*. 2026. № 9. С. 170–175. URL: https://journals.academ.vinnica.ua/index.php/ped-psyh/article/download/337/320 (дата звернення: 10.10.2026).